

mного truda s podučevanjem, kaj preti našej trgovini od židovstva, česar ne razume vsak trgovec ali kmet.

Hvala Bogu, da so se našli še za časa možje v pravem pomenu besede, ki so se lotili — recimo za naše razmere — velikanskega podjetja, borbe z židovstvom; — uvidevši grozeči razpad domače trgovine in hitro rastoče pogubno delovanje židovstva, sklenili so naši trgovci storiti korak, kateri ima jih ali ohraniti, ali pa biti poslednji v tem obziru. Sklenili so čvrsto medsebojno zvezo, da bodo delovali proti židom in pri upraviteljstvu železnic še jedenkrat prosili za omenjeno »refakcijo«. V ta namen so imeli shod na Velikonočni ponedeljek v Mariboru, katerega se je udeležil tudi pooblaščenec železniškega upraviteljstva z Dunaja. Ta je zagotovil naše trgovce, da morejo doseči zopet prejšnje dobrote popusta, toda s tem pogojem, ako v zvezi »Stajarsko-Koroškega trgovinskega društva« odpošljejo letos vsaj petnajststo vozov lesa pod tem imenom. Podjetni in pametni zbrani možje — brez razlike narodnosti — so se v to zavezali in čvrsto obljubili delovati v ta namen.

To seveda ni bilo po volji židom in hitro so bili pripravljeni razdreti to nakano. Prvo poleno so našim lahko vrgli pod noge. Pregovorili so ravnateljstvo nekaterih ogerskih železnic, da je ukazalo, naj se na nekatere postaje ne vsprejema les drugače, ako se ne plača nekaj vožnje naprej. (Sicer je navada, da vožnino plača prejemnik, kar se seveda pošiljatelju, na njegovo ime glasečemu, odračuni.) Tudi v to so se zavezali odločni naši protizidovci in žrtvujejo sedaj po 10 do 15 gl. naprej od voza, na te postaje poslanega.

Toda kje kupcev dobiti, ker židje so skoraj celo Oggersko prepregli že s svojimi mrežami? Še jedno veliko žrtvo so morali naši opustiti, da so še to oviro premagali, kajti židje videči njih delovanje zagrozili so se kratko: »Mi bomo vsako stotino lesa v ta namen tukaj dražje plačali in na Oggerskem ceneje oddali, da le ne bi dosegli nasprotniki svojega namena«. Tako je govoril glavni agent židov in res je poskočila cena lesu v teh dnevih borbe (po Velikinoči) neverjetno. Gotovo je že to priča, da velja boj za važno reč, sicer bi židom ne šel denar tako izpod rok!

Težko je bilo toraj kupcev dobiti po Oggerskem in da so se dobičkazeljni Madjari dali v to zvezo spraviti, morali so naši storiti nesebičen, da plemenit korak, popustili so jim za letos »refakcijo«. To jih je potegnilo k našej zvezi, v katerej naj bi oni enako goreče delovali, saj žid tlači enako Madjare kakor druge narode, koder pride na vrh!

Naši se držijo čvrsto in gotovo upajo, da dosežejo svoj namen. Ali vprašanje je, ali bode v prihodnje za zmiraj dovoljena jim ta dobrot železniškega popusta, sedaj jim zagotovljena? Ali jih morda v kratkih letih zopet ne prehiti žid, ki ima na Oggerskem že tako povsod prvo besedo, ter narekuje jim nove pogoje?

Vprašanja ta so toliko važna, da jih s posebno vnmemo pripravljamo gg. drž. poslancem v premislek, naj bi oni ne zamudili korakov pri dotičnih krogih, da se zagotovi obstanek našim trgovcem. Naj bi se vsaj po naših — zlasti južnej železnici — znižala voznina in to vsem enako pravično, potem, če bodo oggerske železnice sle le židom na roke, obrnemo se mi lahko proti Trstu.

Povdarjajoč še enkrat važnost omenjenega nasveta in prošnje, ponavljam, da je sedaj še pravi čas upreti se židovstvu s praviimi sredstvi. Kadar bode ono s svojim kapitalizmom že vse prepreglo, potem je borba prepozna. Bodimo torej sedaj o pravem času na straži, varujmo sebe in svoje naslednike židovskega vpliva s

tem, da že sedaj skupno delujemo proti njim, kot pravi krščanski socijalisti — domoljubi! Pohorski.

Sejmovi. Dne 23. junija v Poličanah. Dne 25. junija v Ribnici, Konjicah, na Laškem, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, v Podsredi in pri Sv. Janžu pri Arnovžu. Dne 26. junija pri Sv. Križu na Murskem polju in v Cmureku. Dne 27. junija pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Dne 28. junija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem).

Dopisi.

Iz Maribora. (Pogreb † prelata Kosarja). Ko je oni ponedeljek, dne 11. junija, prinesel brzozav vsa verna sreca pretresujočo vest, da je nehalo biti v Iki na Primorskem srce preblagega gospoda prelata in stolnega dekana, Franciška Kosarja, poslali so milostljivi knezoškof Mihael kanonika preč. gospoda L. Herga tje dol proti jugu na kraj žalosti z naročilom, naj se truplo preljubljenega pokojnika prepelje v Maribor, da bode tukaj slovesno pokopano. Prevoz trupla se je zgodil brez ovir v četrtek, dne 14. junija. Okoli 1/2 11. ure dopoldne se je truplo prepeljalo z južnega kolodvora v prestolno cerkev, in so takoj peli črno slovesno sv. mašo preč. gospod J. Bohinc, stolni župnik. Popoldne ob treh po slovesnem vходу milostljivega knezoškofa v prestolnico, ki je bila polna vernikov, bile so najprej mrtaške večernice za rajnim gospodom prelatom. Potem so stopili milostljivi knezoškof na prižnico in so govorili pogrebni govor. Videlo se je visokemu govorniku, da so bili ganjeni; ko so jim pri uvodnih besedah solze stopile v oči, spomnil se je pač vsak nehote na božjega Zveličarja, kako se je pri Lazarjevem grobu razjokal, in so Judje rekli: »Glejte, kako ga je ljubil«. V mogočni besedi so naslikali pokojnika življenje in kreposti. Po pridigi je na koru zapelo Cecilijško društvo prekrasen »requiem«. Po »Libera« se je začel sprevod pomikati iz cerkve na mestno pokopališče. Vodili so sprevod milostljivi knezoškof. Čč. gg. duhovnikov je bilo 96, med temi vsi lavantinski prečastiti kanoniki in graški stolni dekan, dr. Hebenstreit, in starosta sekovske škofije, preč. g. dr. Muršec. Pogreba so se udeležili gg. bogoslovci, vsi slovenski mariborski odličnjaki, čč. šolske sestre z gojenkami, čč. usmiljenke in mnogo kmetskega ljudstva. »Ena se tebi je želja spolnila, v zemlji domači da truplo leži«. Te besede slavnega pesnika veljajo tudi o pokojnem dekanu, prelatu Kosarju. Zdaj počiva njih truplo tukaj med nami, naj bi na njih grobu večkrat molili vsi, katerim so pokojni gospod ali telesne ali duševne dobrote delili. Izvrstnega služabnika božjega, vnetega domoljuba in zvestega Avstrijca pa si vzamimo za vzgled; saj o pokojniku po pravici veljajo evangeljske besede: »Gospod, pet talentov si mi podaril, pet drugih sem pridobil«, in psalmistov izrek: »V spominu večnem bode pravičen, slabega ogovarjanja se ne bode bal«.

Iz Št. Jerneja pri Konjicah. (P'o svečanosti.) Znano je čitateljem »Slov. Gospodarja«, kakšno slovesnost smo obhajali Šentjernejčani dne 7. maja, namreč 25letnico tukajšnjega župnikovanja č. g. Fr. Pintarja. V dolžnost si štejem še omeniti, koliko se trudijo s pomočjo radodarnih župljanov za olepšanje hiše božje. Ne bom opisoval, kaj vse so storili za čast božjo v teku teh 25 let, ker to bi bilo za me n mogoče. Naj povzamem samo iz zadnjih petih let. L. 1890 so dali prenoviti veliki oltar sv. Jerneja, spredaji del cerkve in so kupili novo nebo. Naslednje leto dali so napraviti nov božji grob, potem dali prenoviti oltar sv. Marjete

enkrat to dosežejo, tedaj bomo tudi mi Slovenci kaj takega z vso odločnostjo zahtevali; saj smo že dovolj siti nemških gospodov v Gradcu. — Odposlanci katoliškega učiteljskega društva za Avstrijo so bili pri ministerskem predsedniku, knezu Windischgraetzu. Milostno jih je sprejel ter jim odsvetoval antisemitizem. Vidi se, da ima knez žide rad. — Zadnje nedeljo so v Leopoldstadtu priredili socialisti shod, pa so tako rogovilili, da jih je policija razgnala.

Gališko. Nadvojvoda Albrecht je s 5 generali dne 16. junija obiskal deželno rastavo v Levovu. — Dne 18. junija je umrl krakovski knezoškof, kardinal Dunajevski, brat bivšega finančnega ministra, v 78. letu svoje starosti. — Kakor v Šleziji in na Ogerskem, tako so tudi okoli Krakova velike povodnji in poplave tako, da voda že ovira železniški promet.

Štajarsko. Dne 1. julija bode mariborska podružnica zloglasnega »šulvereina« imela občno zborovanje. Pride bojda več nemške gospode spodnje-štajarske, da se Maribor pokaže v nemškem svitu. — V Brežiskem okraju imajo Slovenci jednega političnega nasprotnika manj; umrl je namreč v Brežicah Jakob Lastnik.

Kranjsko. Dne 11. t. m. je deželno predsedništvo dovolilo ustanovitev »društva za krščansko umetnost«. Naj to društvo po vsem Slovenskem dobi veliko prijateljev! — Dne 14. junija je imela e. kr. kmetijska kranjska družba občni zbor. Prišlo je do 100 udov. — Za pogozdovanje Krasa je poljedelsko ministerstvo dovolilo poleg že določene podpore 8000 gold. zopet 2000 gold.

Primorsko. Goriški mestni svet je 12. t. m. odklonil prošnjo slov. starišev, naj se v Gorici osnuje slovenska ljudska sola. Tako znajo Lahoni; vlada pa je slepa in gluha! — V Trstu je bil zadnje nedeljo ustanovni občni zbor »Kmetijske družbe za Trst in okolico«. — V Pulju je 13. t. m. imelo občni zbor italijansko politično društvo za Istro. Štajarski nemški nacionalsci so zagrizenci, da se v jezik ugriznejo, ako ne morejo »kavsniiti« po Slovencu; ali isterski Lahoni še so stokrat hujši, kar se je pri tem zborovanju tudi pokazalo.

Hrvaško. Zagreb dobi lep spomenik pesnika Pre-radoviča. Spomenik bode do 8. septembra izdelal umetnik Rendič. — Dne 26. junija bodo v Zagrebu položili temeljni kamen za »Starčevićev dom«, za hišo, ki bode hrvaški narodni dom. Naj bode dom edinosti vseh zvestih hrvaških sre!

Ogersko. Poslanska zbornica v Budapešti je vsprejela valutne predloge in potrdila trgovinsko pogodbo z Rusijo. — Glede civilnega zakona so nekateri Wekerlu in tovarišem nasvetovali, naj se uvede civilni zakon le za take, kateri se vsled cerkvenega zadržka ne morejo oženiti. Vlada tega ni hotela, in danes, 21. junija, bode gosposka zbornica v drugič zavrgla predlogo o civilnem zakonu. Wekerle se že tolaži s tem, da bode ta predlog jeseni tretjokrat stavil v gosposki zbornici.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so podelili z ročnim pismom kormniku grofu Soderiniju pravico, da se sme udeležiti izročitve zlate rožice, kolikokrat jo bodo poslali kaki vladarici.

Italijansko. Crispi je zopet ministerski predsednik; istotako so tudi skoro vsi prejšnji ministri ostali, samo da so nekateri službe menjali. Finančni minister je Boselli. — Zadnje soboto je na Crispija, ko se je vozil v zbornico, z revolverjem ustrelil anarhist Lega. Ni ga zadel, in napadovalca so prijeli. Crispi je zdaj hkrati postal zeló priljubljen. — Na Siciliji so grozno žalostne razmere.

Ubogi delavci vsled lakote po nekaterih krajih samo travo in listje jedó.

Nemško. Od 15. junija je v Berlinu in v okolici prepovedano, prepuščati dvorane za socialistične shode, z visokimi globami. — V Strassburgu je bil obsojen protestantski pastor Müller, ker je zasmehoval katoliški verski nauk o papeževi nezmotljivosti. V Nemčiji, kjer imajo protestanti toliko moč, se torej ne sme grditi naša sv. vera.

Rusko. Car Aleksander III. je stróg pravoslavni kristijan, toda nedavno je postal mehkejši proti drugim veram; torej je upati, da bode tudi milostno ravnal s katoličani. — Carjevič se je napotil na Angleško, da ondi obiše svojo nevesto, princezinja Aliso hesensko. Ta-le je bojda bolehná. Ako je to res, potem ne bode ruska carica. — Kmetijski delavci so se tako podražili, da jih kmetje ne morejo več plačevati; zato je jeden okraj že prosil vlado, da bi poslala vojakov ob letošnji bogati žetvi h kmetom na delo.

Bolgarsko. Knez Ferdinand potuje s svojo sprogo te dni po deželi in povsod ga navdušeno sprejemajo, zlasti ga zahvaljujejo, da je odstranil Stambulova in njegovo vlado. — Knez je več političkih obsojencev pomilostil. Če mu le ne bodo te dobrote s hudobijo povračevali! — V Sredecu je vlada župana Blagojeva zaprla, mestni zastop razpustila in za prihodnji mesec razpisala nove občinske volitve.

Srbsko. V Šabcu, Kragujevcu in na nekaterih drugih krajih so te dni bile občinske volitve, in je zmaga napredna stranka. — Kmalu bode mladi kralj Aleksander potoval v Carigrad; med tem časom bode doma vladal stari Milan. Blagajnice naj pred njim dobro zapró, ker mu vedno primanjkuje denarja za razveseljevanja.

Špansko. Poslanska zbornica neče potrditi trgovinske pogodbe z Nemčijo, češ, da je pogodba državi škodljiva. Ako bodo poslanci ostali pri svoji trmi, bode ministerstvo moralo odstopiti. Kraljica bode gotovo zopet Sagasti naročila sestaviti ministerstvo, ki bode nove volitve razpisalo.

Afrika. Mladi maroški sultan, Mulej-Abdel-Aziz, je po vsej maroški državi proglašen za vladarja. Prememba se bode torej bržčas mirno zvršila; saj ga je njegov brat, podkralj v Fezu, tudi že za sultana priznal. — One pokrajine, katere je Angleška podarila kongoškimi državam, pripadale so prav za prav pod Egipt in s tem pod Turčijo. Zato pa je turški veleposlanik v Londonu že ugovarjal. Angleži bode Turka že pomirili, pa se tudi s Francozi pobotali.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Kranjsko o binkoštih.

Potopisna črtica; piše T. M. Savinjski.

Kranjska dežela,
Najlepša dežela!

Majhna je, vendar
Pa čuda tri krije.

S posebno navdušenim srcem pel sem to pesem še le pred nekoliko tedni. Zakaj neki? Videl sem tebe, prelepa Kranjska dežela, zamaknjen zrl mogočne tvoje snežnike ter občudoval preljubeznive kraje z mnogimi cerkvicami. A to imajo tudi druge dežele. Ti pa imaš še več! Gledal sem zaklad tvoj, ki ga skopo zakrivaš s skalnatim plaščem, biser tvoj, s kojim te je Stvvarnik odlikoval pred vsemi drugimi deželami: svetovno znano Postojnsko jamo.